

Que bonic que és viure

Àngela Molina

Pocs dies després de la inauguració de l'enllumenat nadalenc, el Museu d'Art Contemporani de Barcelona (Macba) va presentar el seu pessebre propi, tot un esdeveniment

JAUME PLENSA

Macba, Barcelona.
Fins al 22 d'abril

MEN IN TROUBLE

Antje Ehmann i
Harun Farocki
Àngels Barcelona
Pintor Fortuny, 27.
Barcelona.
Fins a l'11 de gener

pel qual s'ha esperat durant massa temps: l'exposició de Jaume Plensa. La direcció del centre s'ha cuidat molt d'anomenar-la retrospectiva, ja que no presenta la trajectòria de l'artista català, sinó que és una selecció més aviat capritxosa, semblant a la que faria una galeria comercial, una mena *Plensa per Plensa*. El pessebre exterior, que l'artista barceloní ha titulat *The Heart of Trees* i *The Heart of Rivers*, el componen un grup de figures assegudes sobre la molsa que abracen arbres mentre esperen l'or i la mirra de les multituds. L'exposició està causant autèntic furor, i

últimes dècades van convertir les seves obres en laboratoris d'anàlisi cinematogràfica on "les imatges comentaven, transformaven i traduïen altres imatges". A *Men in Trouble* es reuneixen tres obres que tracten sobre la representació de la crisi masculina en el cinema.

Dubbing (2006) descobreix l'actor Robert de Niro a la coneguda escena davant del mirall (*Taxi Driver*, 1976) pronunciant les paraules "Parles amb mi?". El públic de la sala té a la seva disposició uns auriculars per poder contemplar el famós tall amb el so doblat en sis idiomes. Estranyesa. En una altra instal·lació de sis canals, *Feasting of Flying* (*Donant-se un banquet*, 2008), Farocki i Ehmann dirigeixen la seva mirada cap als protagonistes dels suïcidis masculins d'una trentena de pel·lícules (*Viridiana*, *Space Cowboys*, *Pierrot Le Fou*, *Mishima*, *Prince of the City*...). Quan l'escena arriba al final, la pantalla es torna vermella, com si fos un videojoc. Sobre els seus treballs, els artistes expliquen: "Alguns dissectionen un ocell per menjar-se'l, altres per descobrir com poden volar. Aquestes obres estan fetes per la necessitat de comprendre

les accions
itse
que anyen
de Bel
Tina
ns.

Al fons, l'escena de *Taxi driver* en què Robert de Niro interpel·la l'espectador, a la mostra *Men in trouble*.

les cues gairebé s'ajunten amb les de les granges i xocolateries veïnes.

El pessebre de Sant Jaume ha patit l'impacte de la competència, ja no se'n parla, sinó que es parla del que passa al menjador cultural del museu, i això és el millor que li podia passar a la nostra humil *kunsthalle* del Raval, tot i que Ferran Barenblit va haver de tenir els seus dubtes en programar aquest artista tan discret i monacal. Imaginem el director del Macba com a antiheroi de Frank Capra a *Que bonic que és viure*: Bailey/Stewart ha renunciat als seus somnis pel seu sentit de la responsabilitat, té el propòsit de suïcidar-se la nit de Nadal, no se sent estimat, però el seu àngel de la guarda intervé i li mostra com seria la vida al seu poble si ell no hagués existit. L'home torna al pont de Bedford Falls/plaça dels Àngels, veu que no ho ha fet tan malament i que ha recuperat la vida cultural de la seva ciutat, tot i que, ai!, no comptava que això pot ser una altra immolació, diferent, més artística, però no per això menys tràgica.

Censura? Falta de coherència en la programació? Hi ha moltes formes més de sortir del mig. El cinema ha regalat moments estel·lars, que es condensen en una exposició a la galeria Àngels Barcelona, per a consol dels tristos i irats crítics del decoratiu grèvol nadalenc. La protagonitzen els alemanys Harun Farocki (1944-2014) i Antje Ehmann (1968), artistes que en les

Plensa i Farocki/Ehmann són al mateix banquet: uns mengen fins a afartar-se; altres dissectionen

el cinema i la raó per la qual de vegades ens fa volar". La tercera peça és el documental *The Double Face of Peter Lorre* (59 min). I és una investigació sobre la vida i la carrera professional d'aquest actor hongarès, que els més cinèfils recordaran de secundari a *El falcó maltès* i *Casablanca* o com a protagonista de *M. El vampir de Dusseldorf* (Fritz Lang) i a qui Bertolt Brecht devia que hagués modelat el seu concepte d'interpretació ideal al voltant del que feia sobre els escenaris teatrals. Lorre va ser un acupuntor del gest, una màscara revertida capaç de canviar en dècimes de segon el seu semblant d'home desesperat a inexpressiva màquina de matar. De fons, la cinta explica els imperatius econòmics i el funcionament de la indústria del Hollywood de l'època, que va considerar l'actor una mercaderia intercanviable per a qualsevol paper.

Plensa i Farocki/Ehmann: dues mostres confrontades en un mateix banquet. Uns mengen fins a l'afartament, altres dissectionen.